

מפרט המבחן בעברית כשפה שנייה לכיתות ט בבתי ספר דוברי ערבית, תש"ף (2020)

- המבחן בעברית כשפה שנייה לתלמידי כיתות ט' ייערך בשנת הלימודים תש"ף, במהלך חודש פברואר 2020. המחקר יועבר במדגם של בתי ספר דוברי ערבית. מכל בית ספר שיידגם, יידגמו באופן אקראי 44 תלמידים מבין תלמידי כיתה ט' בבית הספר. הודעה בדבר ההשתתפות במדגם תשלח לבתי הספר במהלך חודש דצמבר 2019. המועד הספציפי שבו יערך המבחן בבית הספר יתואם ישירות מול כל בית ספר. המחקר כולל מבחן ושאלון ממוחשבים לתלמידים וכן שאלון אינטרנטי למורים.
- מפרט המבחן נגזר מתוכניות הלימודים האלה:
 - ✓ תכנית הלימודים עברית כשפה שנייה בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב, האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, ירושלים, התשע"ב.¹
 - ✓ תוכנית הלימודים לעברית כשפה שנייה בבית הספר הדרוזיים לכיתות ב'-י"ב, האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, ירושלים, 2015.²
- שאלות המבחן הן מסוגים שונים (כגון שאלות מסוג רב-בררה, שאלות התאמה, שאלות פתוחות, שאלות מסוג נכון/לא נכון, קלוז).

במבחן נבדקים חמישה תחומים של שליטה בשפה העברית ואלה הם:

1. הבנת הנקרא
2. ידע לשוני
3. הבנת הנשמע
4. הבעה בכתב
5. הבעה בעל-פה

המבחן כולל גרסאות רבות וכל תלמיד ייבחן רק על חלק מהתחומים האלה.

להלן התחומים הנבדקים במבחן, לרבות ממדי ההבנה וממדי ההערכה.

¹ <http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/202A56F5-EC9E-43CD-9592-0EAE76451DF2/234900/29916.pdf>

² <https://drive.google.com/file/d/0B4cfFqKGM4G9WmdKOU00eUY1cjg/view>

המזכירות הפדגוגית

ראמ"ה

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

תחום	ממדים	הערות
1. הבנת הנקרא	ממדי ההבנה - איתור מידע - פרשנות והיסק - יישום, הערכה וביקורת	- רמת השליטה בתחום תיבדק באמצעות טקסטים באורך של עד 500 מילים. לטקסטים יתלוו שאלות שיבדקו את הבנת הנקרא של התלמידים. - הטקסטים עשויים להיות מסוגות שונות : טקסט מידע, טקסט טיעון ושכנוע, טקסט שימושי, או טקסט סיפורי. - ייתכן שהטקסטים יהיו במבנה בלתי רציף, לרבות היצגים חזותיים, כגון : תמונה, טבלה, גרף.
2. ידע לשוני	ממדי ההערכה - תחביר - מורפולוגיה - אוצר מילים וסמנטיקה - כתיב	- רמת השליטה בתחום תיבדק באמצעות שאלות של הבנה ויישום של הידע הלשוני. השאלות יהיו ברובן בהקשר לטקסטים. - שימוש תקין בצורות ובמבנים לשוניים.
3. הבעה בכתב	ממדי ההערכה - תוכן - מבנה - לשון : תחביר, אוצר מילים, פיסוק וכתיב	- רמת השליטה בתחום תיבדק באמצעות משימת כתיבה. התלמידים יתבקשו לכתוב (בהקלדה למחשב) טקסט באורך של לפחות 80 מילים. - הטקסטים עשויים להיות מסוגות שונות, כגון טקסט טיעון ושכנוע, טקסט תיאורי, דיווח.
4. הבנת הנשמע	ממדי ההבנה - איתור מידע - פרשנות והיסק - יישום, הערכה וביקורת	- רמת השליטה בתחום תיבדק באמצעות יחידות שמע קצרות שלכל אחת מהן יתלוו מספר שאלות. - תוכן יחידות השמע יתמקד בנושאים של יום-יום הקרובים לעולמם של התלמידים, לרבות תכנים המותאמים לתוכנית הלימודים, כגון תרבות, טבע, כלכלה, היסטוריה, ערכים ותיירות.

5.

הבעה

ממדי ההערכה

בעל

• תוכן

פה

• מבנה ותקינות

• שטף

• אוצר מילים

- רמת השליטה בתחום תיבדק באמצעות משימות שונות שבהן התלמיד מתבקש להקליט תשובה דבורה.
- משימות לדוגמה : הצגה עצמית, הבעת דעה, מענה לשאלות, מתן הוראות, קריאה קולית ועוד.
- הדגש יהיה בעיקר על בחינה של היכולת להבין את דבריו של התלמיד ועל שטף הדיבור.